

**ΑΠΟΦΑΣΗ – ΠΡΟΤΑΣΗ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΕΔΙΠ ΓΠΑ «ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΤΣΙΜΠΑΣ»
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΓΠΑ**

Αθήνα 24/2/06

Πριν προχωρήσουμε σε προτάσεις για το μέλλον του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, ας δούμε συνοπτικά το πλαίσιο, στο οποίο κατατίθεται η πρόταση «Εξέλιξης του ΓΠΑ». Πιστεύουμε ότι κατά τα τελευταία χρόνια, τόσο ο τομέας της γεωργίας όσο και ο τομέας της παιδείας, δέχονται μια όλο και πιο αυξανόμενη πίεση, κυρίως από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεπικουρούσης και της Ελληνικής πολιτείας.

Στα πλαίσια της εξέλιξης της παγκοσμιοποιημένης αγοράς και της ανάπτυξης διεθνών αγροτροφικών αλυσίδων, καταβάλλονται προσπάθειες, που αφορούν στο πέρασμα της παραδοσιακής γεωργίας, σε οικογενειακής μορφής, αλλά εντατική γεωργία. Αυτό αφορά τόσο στα μέσα παραγωγής, όσο και στη μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων. Έτσι, τον πρώτο λόγο δεν έχει πια ο αγρότης και το κοινωνικό σύνολο, αλλά μεσάζοντες ή μεγάλες εταιρείες (πολυεθνικές και εθνικές), οι οποίες θέτουν, ολοένα και περισσότερο, σε εξάρτηση την Ελληνική γεωργία (και κατ’ επέκταση την Εθνική οικονομία), καθ’ υπαγόρευση των κανόνων της αγοράς, στο βωμό του κέρδους. Απόρροια των παραπάνω είναι το κλείσιμο ιστορικής σημασίας οργανισμών που συνέβαλαν τα μέγιστα στην autárkeia και υπερεπάρκεια της χώρας σε γεωργικά προϊόντα, το κλείσιμο εγχώριων εργοστασίων λιπασμάτων και γεωργικών εφοδίων, η υπολειτουργία ή η αδρανοποίηση των γεωργικών συνεταιρισμών, το πέρασμα της διαχείρισης και της ίδιας της γεωργικής έρευνας από το κράτος στους ιδιώτες. Στο κλίμα αυτό επιχειρείται (και συντελείται σε περιορισμένο βαθμό) έξοδος χεριών από τον τομέα της γεωργίας, προς την ανάπτυξη δευτερογενών και τριτογενών τομέων της οικονομίας, όπως ο τουρισμός, οι υπηρεσίες κ.λ.π. στα πλαίσια μιας ζητούμενης πολυαπασχόλησης. Έτσι, λόγω της μικρότερης εξάρτησης μέρους του παραδοσιακού αγροτικού πληθυσμού της χώρας από τον τομέα της γεωργίας και συνεπώς της ολοένα αυξανόμενης ετερογένειάς του, αποσβένονται ή εξαλείφονται και οι κοινωνικές πιέσεις, που το μέρος αυτό του πληθυσμού θα μπορούσε να ασκήσει προς την πολιτεία. Στο τελευταίο βέβαια συνέβαλε περισσότερο το χαμηλό κόστος των εργατικών χεριών των οικονομικών μεταναστών και η «μαύρη» εργασία, παρά η στρατηγική σχεδίαση των οικονομολόγων τεχνοκρατών. Με άλλα λόγια, η συμπίεση του κόστους εργασίας, είναι το αποτέλεσμα μιας ολοένα και μεγαλύτερης διόγκωσης της «εφεδρείας» του πληθυσμού αυτού, που παραμένει τελικά στο χώρο της γεωργίας, λόγω μη απορρόφησής του, ελλείψει άλλων οργανωμένων δυναμικών τομέων υποδοχής.

Όσο αφορά στην παιδεία, αυτή όλο και περισσότερο τείνει να αντιμετωπιστεί, όχι ως κοινωνικό αγαθό που χορηγείται δωρεάν από την πολιτεία, αλλά ως εμπορικό προϊόν, με ότι αυτό συνεπάγεται, τόσο στη δυνατότητα απόκτησής του, όσο και στη χρησιμότητά του μετά την απόκτηση αυτή. Η μετατροπή των ΤΕΙ σε ΑΤΕΙ, η επικείμενη ισοτίμηση τους με τα Πανεπιστημιακά ιδρύματα, η μέσω του ΑΣΕΠ εξομοίωση των 3ετών με 4ετείς και 5ετείς κύκλους σπουδών, η προσπάθεια πιστοποίησης και διασφάλισης της ποιότητας δίκην εμπορικού προϊόντος, η αλλαγή του τρόπου αξιολόγησης των πτυχίων του εξωτερικού, ο θεσμός της διαβίου εκπαίδευσης με δίδακτρα, η αναβάθμιση των Θεολογικών Σχολών, είναι χαρακτηριστικά στοιχεία της αλλαγής που επιχειρείται και συντελείται. Αποκορύφωση των επιχειρούμενων δομικών αλλαγών, είναι η επικείμενη αναθεώρηση του αρθ. 16 Συντάγματος που θα επιτρέψει την ίδρυση ιδιωτικών Πανεπιστημίων, τα οποία θα υποσκάψουν βαθύτερα τα θεμέλια του δημόσιου Πανεπιστημίου, προς τη λογική του ανταγωνισμού και της αγοράς. Ένα μεγάλο βήμα έχει ήδη γίνει, με την ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο της Κοινοτικής Οδηγίας 36/2005, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται η αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων, σε απόφοιτους κολεγίων που χορηγούν πτυχία, σε συνεργασία με Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια με τη μέθοδο της δικαιοχρησίας (franchise). Επίσης ένα από τα μεγαλύτερα χτυπήματα στο δημόσιο Πανεπιστήμιο και το πέρασμά του στις υπηρεσίες της αγοράς, θα επέλθει με την ψήφιση σχετικού άρθρου στον επικείμενο νέο νόμο πλαίσιο, που θα περιλαμβάνει αλλαγές στον τρόπο της οικονομικής διαχείρισης των ιδρυμάτων, με την υιοθέτηση του θεσμού του Οικονομικού Διαχειριστή (Manager), ο οποίος θα οδηγεί σε ένα πανεπιστήμιο με «σφιχτά» οικονομικά και προσανατολισμό προς την αγορά, για την εξεύρεση των απαραίτητων, για τη λειτουργία του Πανεπιστημίου, πόρων. Μετά από όλα αυτά τείνουμε να πιστέψουμε ότι ενδεχομένως συνειδητά υποχρηματοδοτείται και απαξιώνεται η δημόσια εκπαίδευση, έτσι ώστε να καταστεί εύκολη λεία στην ιδιωτικοποίηση.

Τέλος, θεωρούμε τουλάχιστον σφάλμα από την πλευρά της πολιτείας την, κατά τα τελευταία χρόνια, ενθάρρυνση στην ανεξέλεγκτη δημιουργία νέων Τμημάτων, με συγκεχυμένους τίτλους και περιεχόμενο σπουδών και κυρίως χωρίς την εξασφάλιση κανενός είδους επαγγελματικού δικαιώματος για τους αποφοίτους τους, που παρά τις προσδοκίες τους για το περιζήτητο της επιστήμης τους, συνήθως υποαπασχολούνται, ετεροαπασχολούνται ή κοσμούν τους καταλόγους των ανέργων του ΟΑΕΔ. Επίσης θεωρούμε σφάλμα την ανεξέλεγκτη ίδρυση και συντήρηση (αρχικά με χρηματοδότηση μέσω των ΕΠΕΑΕΚ και μεταγενέστερα μέσω διδάκτρων) των τόσων πολλών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, (περισσότερα από 420 σε όλη τη χώρα, με περισσότερες από 500 εξειδικεύσεις), που στην πραγματικότητα δεν παρέχουν τίποτα, πέραν των προπτυχιακών μαθημάτων και απλά εξασφαλίζουν το σχετικό «χαρτί» για τη δυνατότητα εισαγωγής στο Δημόσιο και τις απαραίτητες ώρες διδασκαλίας στο διδακτικό προσωπικό.

Στο κλίμα αυτό, που διαμορφώνεται από όσα εκτέθηκαν συνοπτικά παραπάνω, κινείται και η «Πρόταση Εξέλιξης του ΓΠΑ», όπως η ίδια η πρόταση στο μεγαλύτερο εισαγωγικό μέρος της

αναφέρει. Είναι βέβαια ζητούμενο η διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των αποφοίτων ενός τεχνολογικού πανεπιστημίου, όπως είναι το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Η ανταγωνιστικότητα αυτή όμως εξασφαλίζεται με την διαρκή αναζήτηση και προσαρμογή του προγράμματος σπουδών του στα νέα επιστημονικά και τεχνολογικά δεδομένα, με τη διατήρηση ή και την εμβάθυνση των βασικών σπουδών του και σε καμία περίπτωση δεν εξασφαλίζεται με την κατάργησή του ή τη στροφή των σπουδών του σε κατευθύνσεις, για τις οποίες δεν υπάρχει η κατάλληλη υποδομή, που συγκυριακά και συντεχνιακά, έχουν ενδεχομένως μεγαλύτερη πρόσκαιρη ζήτηση.

Προβλήματα όπως η έλλειψη υποδομής, η ποιότητα των μεταπτυχιακών σπουδών και των διδακτορικών τίτλων, το είδος και η ποιότητα του ερευνητικού έργου, δεν θίγονται από την «Πρόταση εξέλιξης του ΓΠΑ», αντίθετα προτείνεται ίδρυση νέων Τμημάτων, με ασαφές περιεχόμενο σπουδών και κυρίως χωρίς εις βάθος έρευνα και τεκμηρίωση για το, πρωταρχικό κατά την Πρόταση, ζήτημα της επαγγελματικής κατοχύρωσης ή απασχόλησης των αποφοίτων. Σε κάθε περίπτωση βέβαια η επαγγελματική κατοχύρωση είναι θέμα του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και όχι του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Επίσης υιοθετείται και ενθαρρύνεται, μέσω της πρότασης, η προσπάθεια αύξησης της ποσότητας της λεγόμενης εφαρμοσμένης (προσανατολισμένης) έρευνας, που συνδέεται με την προσπάθεια εξεύρεσης οικονομικών πόρων και οδηγεί νομοτελειακά στην εξάρτηση της έρευνας και των σπουδών του ΑΕΙ από ιδιωτικούς φορείς, δίνοντας άλλοθι στην πολιτεία που προσπαθεί να απεμπλακεί από την υποχρέωσή της, στην παροχή δωρεάν παιδείας. Με την παραπάνω αντίληψη δεν προκαλεί εντύπωση το γεγονός, ότι η «Πρόταση Εξέλιξης του ΓΠΑ» δεν αποκλείει ένα σύστημα εκπαίδευσης ακόμα και δια της επιβολής διδάκτρων.

Το πεδίο της γεωργίας είναι τεράστιο. Η χρήση άλλων θεμελιακών επιστημών ως εργαλεία στην άσκηση της γεωργικής επιστήμης είναι όχι μόνο επιθυμητή, αλλά και επιβεβλημένη. Η διαπίστωση της ανάγκης αυτής οδήγησε στην ίδρυση των εργαστηρίων, που απαρτίζουν σήμερα το Γενικό Τμήμα. Δηλ. τα εργαστήρια αυτά, έχουν ως αποστολή την υποστήριξη των γεωπονικών σπουδών. Αυτό άλλωστε αναφέρεται και στον κανονισμό της ίδρυσής τους. Αν είχε υιοθετηθεί η αντίθετη λογική, ότι δηλ. τα αντικείμενα των εργαστηρίων αυτών έπρεπε να διδάσκονται ως θεμελιακή επιστήμη (και όχι ως υποστηρικτικά των γεωπονικών σπουδών), τότε ενδεχομένως θα ήταν προτιμότερο, να παρέχονται στους φοιτητές του ΓΠΑ από τα καθ' ύλην σχετικά Πανεπιστήμια (ή από τους διδάσκοντες σ' αυτά), λόγω της αναμφισβήτητα καλύτερης υποδομής και τεχνογνωσίας που διαθέτουν, στους οικείους τομείς της επιστήμης τους.

Γενικά δεν είμαστε αντίθετοι στη δημιουργία νέων Τμημάτων, απεναντίας θα στηρίζαμε και θα επικροτούσαμε την Πρόταση εάν τα προτεινόμενα νέα Τμήματα προσανατολιζόνταν σε περισσότερες επιστήμες γεωργικού ή αγροτικού ενδιαφέροντος, με τις οποίες η ιστορία και η δομή του Ιδρύματος είναι συνυφασμένες και καταξιωμένες στον επιστημονικό χώρο και στο κοινωνικό σύνολο. Έτσι θα στηρίζαμε την «Πρόταση εξέλιξης του ΓΠΑ», εάν περιελάμβανε π.χ. δημιουργία Τμημάτων (ή

Σχολών αντίστοιχα) Κτηνιατρικής, Δασολογικού, Ιχθυοκαλλιεργειών κ.λ.π. ή ακόμα γενικότερα άλλων Τμημάτων των Γεωτεχνικών Επιστημών. Επίσης θα στηρίζαμε την πρόταση εάν περιελάμβανε Τμήματα ή Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών Βιολογικής Γεωργίας, Γεωργικής ή Γεωπονικής Πληροφορικής, Αγροτικού Περιβάλλοντος, που θα απονέμουν τίτλους σπουδών Γεωπόνου, με προκαθορισμένα, από το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, επαγγελματικά δικαιώματα. Στην πραγματικότητα θα ήταν το μοναδικό μεγάλο αυτοδύναμο ΑΕΙ της χώρας που θα παρείχε όλες (ή σχεδόν όλες) τις Γεωτεχνικές Επιστήμες και θα είχε ιδιαίτερη βαρύτητα και επιρροή σε θέματα της επιστήμης του. Στην περίπτωση αυτή βέβαια δεν θα ήμασταν αντίθετοι και στην επιστροφή του ονόματος «Γεωργικό Πανεπιστήμιο Αθηνών» που θα περιέγραφε καλλίτερα τη φύση και το αντικείμενο ενός τέτοιου εγχειρήματος. Είτε βέβαια το ΑΕΙ παραμείνει με γεωπονικό χαρακτήρα σπουδών, είτε επεκταθεί και προς άλλες γεωτεχνικές επιστήμες, επιβάλλεται να υπάρξει συντονισμός και συνεργασία με τα υπόλοιπα Πανεπιστήμια της χώρας, τόσο του γεωπονικού, όσο και των άλλων τομέων της επιστήμης, για την κατάρτιση κοινού ή παρεμφερούς προγράμματος σπουδών, κατά περίπτωση.

Είμαστε αντίθετοι στη δημιουργία Τμημάτων εκτός Γεωπονικού ή Γεωργικού αντικειμένου.

Όσον αφορά στα νέα προτεινόμενα Τμήματα Πληροφορικής και Οικονομίας, εκτός του γεωπονικού πλαισίου, πιστεύουμε ότι δεν θα είχαν τίποτα να προσθέσουν στην πληθώρα των υπάρχοντων Τμημάτων (σχεδόν κάθε ΑΕΙ και ΤΕΙ και κάθε πόλη διαθέτει παρεμφερή Τμήματα), τα παραδοσιακά των οποίων μάλιστα είναι αναγνωρισμένα και καταξιωμένα ιστορικά, στο επιστημονικό και στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Αδυνατούμε να καταλάβουμε π.χ. γιατί ο υποψήφιος θα επιλέξει ένα Οικονομικό Τμήμα του «πρώην Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών», τη στιγμή που στην ίδια πόλη λειτουργεί το ιστορικά καταξιωμένο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Υπάρχουν γεωργικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα που εκδήλωσαν ενδιαφέρον στην πρόσληψη οικονομικού συμβούλου με εξειδίκευση στη γεωπονία (κάτι που προτείνεται από την Εισηγητική Επιτροπή του Τμήματος Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης); Από όσο γνωρίζουμε οι γεωργικές επιχειρήσεις που υπάρχουν είτε ανήκουν σε γεωπόνους, είτε χρησιμοποιούν γεωπόνους ως τεχνικούς συμβούλους της πρωτογενούς παραγωγής. Ακόμα και αν υποθετικά στο μέλλον υπάρξουν τέτοιες επιχειρήσεις, που θα απαιτήσουν τη χρήση της γεωπονίας ως εργαλείο στην άσκηση της οικονομικής τους διαχείρισης (όχι ως βασική επιστήμη), νομίζουμε πως το καταλληλότερο ίδρυμα να «παράγει» τέτοιου είδους εξειδικευμένους επιστήμονες στην Αθήνα είναι το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, σε συνεργασία έστω με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, σε προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό επίπεδο. Αλλά και η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας που θα ήταν, ενδεχομένως, ο αρμοδιότερος φορέας στην απορρόφηση των επιστημόνων που προτείνονται, έχει προ πολλού αλλάξει δραστηριότητα. Επίσης εν όψει της επικείμενης ιδιωτικής ανώτατης εκπαίδευσης, αλλά κυρίως λόγω της ενσωμάτωσης στο Εθνικό Δίκαιο της Κοινοτικής Οδηγίας 36/2005, νομίζουμε ότι οι απόφοιτοι των Τμημάτων αυτών θα είναι οι

πρώτοι που θα πληγούν καίρια από την ανεργία, γιατί πιστεύουμε ότι τέτοια Τμήματα θα δημιουργηθούν κατά συρροή από την ιδιωτική και μη πρωτοβουλία, λόγω χαμηλού κόστους ίδρυσης και λειτουργίας. Το χαμηλό κόστος άλλωστε είναι ένας από τους παράγοντες, που συντέλεσαν στη δημιουργία, τόσων πολλών Τμημάτων Οικονομίας και Πληροφορικής. Τέλος θεωρούμε ότι είναι μάλλον πρωτοφανές να θεωρείται εξέλιξη (και να προτείνεται) η αντικειμενική υποβάθμιση των σπουδών ενός ΑΕΙ, που θα επέλθει με τη μείωση της διάρκειάς τους κατά ένα έτος, ιδιαίτερα σε μια εποχή, που έχει διαμορφωθεί ένα σύνθετο περιβάλλον, τις πολύπλοκες σχέσεις του οποίου η επιστήμη της οικονομίας καλείται να μελετήσει, αναλύσει και διαχειριστεί.

Για το Τμήμα της Επιστήμης & Τεχνολογίας Τροφίμων, πιστεύουμε ότι θα πρέπει να διατηρήσει τον γεωπονικό χαρακτήρα που έχει από την ίδρυσή του έως σήμερα, καθώς διαφορετικά δεν θα διαφέρει σε τίποτα από αντίστοιχα Τμήματα που λειτουργούν σε ΑΤΕΙ. Στα περισσότερα από τα υπόλοιπα Πανεπιστημιακά και Πολυτεχνικά Τμήματα της χώρας (Χημικό Τμήμα, Χημικοί Μηχανικοί) λειτουργούν Τομείς Τεχνολογίας Τροφίμων ή Μεταπτυχιακά Τμήματα. Το υπάρχον Τμήμα θα πρέπει όχι μόνο να παραμείνει αλλά και να επεκτείνει τις δραστηριότητές του σε θέματα αιχμής της βιομηχανίας και της επιστήμης των τροφίμων. Ας μην ξεχνάμε ότι τα περισσότερα διατροφικά προβλήματα που έχουν απειλήσει τα τελευταία χρόνια την ανθρώπινη υγεία, ξεκινούν από κακούς χειρισμούς της πρώτης ύλης. Το εν λόγω Τμήμα, είναι το μοναδικό Τμήμα που μπορεί να στηρίξει τον ποιοτικό έλεγχο της πρώτης ύλης καλύτερα από οποιοδήποτε άλλο Πανεπιστημιακό ίδρυμα και αυτό οφείλεται κυρίως στα μαθήματα του βασικού κορμού. Συνεπώς δεν θεωρούμε ότι είναι η ελλιπής γνώση των αποφοίτων του ΓΠΑ σε θέματα τροφίμων, ο ανασταλτικός παράγοντας εύρεσης εργασίας. Τέλος, ας αναρωτηθούμε: Οι πτυχιούχοι του Τμήματος που μεταβαίνουν στο εξωτερικό για μεταπτυχιακές σπουδές, μειονεκτούν σε θέματα κατάρτισης από τους συναδέλφους τους του εξωτερικού; Οι απόφοιτοι του αντίστοιχου Τμήματος που λειτουργεί από χρόνια σε ΤΕΙ (σήμερα ΑΤΕΙ), έχουν καλύτερη κατάρτιση; Μήπως ο λόγος που προτιμούνται από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο χώρο των τροφίμων, είναι ότι ή προσφερόμενη εργασία τους κοστίζει λιγότερο; Προσλαμβάνονται σε θέσεις διευθυντών οι συνάδελφοι των ΑΤΕΙ; Δεν υπάρχουν συνάδελφοι γεωπόνοι που εργάζονται σε επιτελικές θέσεις στη βιομηχανία τροφίμων; Δεν υπάρχουν συνάδελφοι γεωπόνοι που εργάζονται στον ποιοτικό έλεγχο τροφίμων; Αν είναι έτσι, τότε ας προσανατολιστούμε προς την αντιγραφή του προγράμματος σπουδών του σχετικού ΑΤΕΙ, αλλά παράλληλα δεν μπορεί να θεωρούμε ότι «παράγουμε» επιστήμονες υψηλής στάθμης πανεπιστημιακού επιπέδου.

Για το προτεινόμενο (και από ορισμένα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΑΦΠ & ΓΜ) Τμήμα Μηχανικών Βιοσυστημάτων, νομίζουμε ότι το μόνο πλεονέκτημα που θα παρείχε στους απόφοιτούς του, θα ήταν το ότι δεν θα υπήρχε ανταγωνισμός με απόφοιτους άλλων ΑΕΙ, γιατί παρόμοια Τμήματα στην Ελλάδα τουλάχιστον, δεν υπάρχουν. Πιθανότατα δεν έχει διαπιστωθεί έλλειψη τέτοιου είδους

μηχανικών, γιατί σε άλλη περίπτωση οι Πολυτεχνικές Σχολές θα είχαν ήδη ιδρύσει αντίστοιχα Τμήματα. Αλλά και μεγάλο μέρος των φοιτητών του εξωτερικού θα σπούδαζαν σε αντίστοιχα (δυναμικά κατά τους προτείνοντες) Τμήματα που λειτουργούν στο εξωτερικό, με την προσδοκία της κάλυψης της υποτιθέμενης ζήτησης εργασίας, με τις καλύτερες μάλιστα προϋποθέσεις. Τελικά αδυνατούμε να καταλάβουμε, που θα αναζητήσουν εργασία οι απόφοιτοι του Τμήματος αυτού και τι είδους επαγγελματικά δικαιώματα θα έχουν. Δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας καμία διαβεβαίωση, ούτε γραπτή, ούτε προφορική, για εγγραφή των αποφοίτων ενός τέτοιου Τμήματος στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας για χρήση, έστω εξ αντανάκλασης, ορισμένων ελαχίστων επαγγελματικών δικαιωμάτων των μηχανικών.

Για τα Τμήματα Βιοτεχνολογίας και Περιβάλλοντος που προτείνονται, εκτός Γεωπονικού πλαισίου, θεωρούμε ότι αφενός μεν θα στερήσουν από το Γεωπόνο τις απαραίτητες, για την άσκηση του επαγγέλματός του γνώσεις, στα αντίστοιχα θέματα της επιστήμης τους, καθόσον μάλιστα καλύπτουν αντικείμενα αυξημένης ευαισθησίας της κοινής γνώμης, αφετέρου προσδίδοντας στους αποφοίτους τους γενικό χαρακτήρα σπουδών, χωρίς σαφές περιεχόμενο και προσανατολισμό, δεν θα έχουν να προσθέσουν τίποτα σε ήδη λειτουργούντα Τμήματα άλλων ΑΕΙ και πιθανόν θα αποτελέσουν κακέκτυπά τους.

Συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω, επιθυμούμε τη διατήρηση του γεωπονικού χαρακτήρα των σπουδών ή την επέκταση του Πανεπιστημίου και προς τις υπόλοιπες γεωτεχνικές επιστήμες. Δεν είμαστε αντίθετοι στη δημιουργία νέων Τμημάτων γεωπονικού ή γεωργικού χαρακτήρα ή στη μετονομασία ήδη υπάρχοντων Τμημάτων, αρκεί τα Τμήματα αυτά να έχουν σαφές αντικείμενο σπουδών και να εξασφαλίζουν (σε συνεργασία με το ΓΕΩΤΕΕ), σαφή επαγγελματικά δικαιώματα στους αποφοίτους τους.

Για να γίνει αυτό, για την επιστήμη της γεωπονίας **προτείνουμε:**

Α) Την ανάπτυξη του βασικού κορμού των μαθημάτων (γενικού και ειδικού) σε δύο (2) έτη με μαθήματα που θα καθορίζονται, όχι μόνο στο είδος τους, αλλά και στο βάθος της διδασκόμενης ύλης τους, σύμφωνα με τις αρχές της θεμελιακής επιστήμης, αλλά και από ένα ελάχιστο επαγγελματικών δικαιωμάτων, που θα είναι κοινά για όλους του γεωπόνους απόφοιτους του Γ.Π.Α. (ή της Γεωπονικής Σχολής, στην περίπτωση της επέκτασης του ΑΕΙ και προς άλλες γεωτεχνικές επιστήμες).

Β) Την ανάπτυξη των μαθημάτων των υπάρχοντων ή των πιθανών νέων Τμημάτων σε τρία (3) έτη, με σαφές περιεχόμενο σπουδών και σαφή επαγγελματικά ιδιαίτερα (επιπλέον) δικαιώματα, ανάλογα με το αντικείμενο των σπουδών τους.

Γ) Περίπτωση α: Στο πέμπτο έτος σπουδών, το τελευταίο εξάμηνο θα είναι αφιερωμένο σε Σεμιναριακά Μαθήματα, Πρακτική άσκηση και Πτυχιακή Μελέτη φοιτητών. Συνεπώς τόσο η

υποχρεωτική παρακολούθηση των πέντε ετών, όσο και το πρόγραμμα σπουδών του τελευταίου εξαμήνου, θα οδηγεί υποχρεωτικά στην απονομή Master ειδίκευσης του κάθε Τμήματος.

Περίπτωση β: Σε περίπτωση που αυτό δεν υιοθετηθεί από το ΥΠΕΠΘ, τότε προτείνουμε τη χορήγηση του βασικού πτυχίου σπουδών στα τέσσερα (4) έτη σπουδών, αναγνωρίζοντας βέβαια ότι κάτι τέτοιο προκαλεί αυταπόδεικτα υποβάθμιση των γεωπονικών σπουδών, γι αυτό η πρόταση αυτή ισχύει με την προϋπόθεση της συνέχισης της δωρεάν παιδείας και στο 5^ο έτος σπουδών που θα χορηγεί Master, δηλ. με τη διατήρηση της ανάληψης του κόστους του έτους αυτού από την πολιτεία, για να δίνεται η δυνατότητα σε όλους του αποφοίτους να παρακολουθήσουν το έτος αυτό, ανεξαρτήτως της οικονομικής τους δυνατότητας.

Περίπτωση γ: Σε κάθε άλλη περίπτωση, προτείνεται η συνέχιση του 5ετούς κύκλου σπουδών, όπως ισχύει μέχρι σήμερα, με τη διατήρηση του 5^{ου} έτους σπουδών στο προπτυχιακό επίπεδο.

Εννοείται ότι αν υιοθετηθεί μία από τις δύο πρώτες περιπτώσεις, θα πρέπει να αναγνωριστεί από το ΓΠΑ και να αποδοθεί πτυχίο Master, για κάθε συνέπεια και στους αποφοίτους των παρελθόντων ετών, που έχουν ολοκληρώσει 5ετή κύκλο σπουδών.

Δ) Σύσταση διατμηματικών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών αιχμής, όχι μόνο σε συνεργασία μεταξύ των Τμημάτων του ΓΠΑ, αλλά και σε συνεργασία με Τμήματα άλλων Πανεπιστημίων,

Ε) Διατήρηση του Γενικού Τμήματος, αλλά διαφοροποίηση της ύλης των διδασκομένων μαθημάτων, (η και των ίδιων των διδασκομένων μαθημάτων), ανάλογα με το κάθε ένα από τα υπόλοιπα Τμήματα, στα οποία θα παρέχονται τα μαθήματα αυτά, ως υποστηρικτικά της Γεωπονικής Επιστήμης, στα πλαίσια του βασικού κορμού (γενικός κορμός).

ΣΤ) Εφόσον θα υπάρχει ένα ελάχιστο κοινών επαγγελματικών δικαιωμάτων, αλλά και ιδιαίτερα επαγγελματικά δικαιώματα για κάθε Τμήμα, ο Τίτλος του Τμήματος θα πρέπει οπωσδήποτε να συνοδεύει το βασικό Πτυχίο του Γεωπόνου. Το αν ο τίτλος του Τμήματος θα προηγείται από τον τίτλο του «Γεωπόνου» (ή θα ακολουθεί), θα εξαρτηθεί από την ποσότητα των ελαχίστων κοινών επαγγελματικών δικαιωμάτων. Αν τα κοινά επαγγελματικά δικαιώματα είναι περισσότερα από τα ιδιαίτερα του κάθε Τμήματος, τότε ο τίτλος του «Γεωπόνου» θα πρέπει να προηγείται. Σε αντίθετη περίπτωση θα έπεται. Αυτό βέβαια θα αποφασιστεί και θα είναι κοινό για όλα τα Τμήματα.

Πρόταση για την **υλοποίηση** των παραπάνω:

Όσον αφορά στα μαθήματα βασικού κορμού (και ιδιαίτερα του ειδικού κορμού), η ευθύνη της υλοποίησης της παραπάνω πρότασης, αν υιοθετηθεί, δεν μπορεί να ανήκει παρά στις Πρυτανικές αρχές, οι οποίες θα πρέπει να συστήσουν άμεσα Διατμηματική Επιστημονική Επιτροπή με συμμετοχή του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, μελών των υπόλοιπων γεωπονικών και γεωτεχνικών

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
‘ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΙΜΠΑΣ’

Πανεπιστημίων και Τμημάτων της χώρας και εκπροσώπους όλων των εντός του ΓΠΑ φορέων του διδακτικού προσωπικού.

Για τα επιμέρους μαθήματα των Τμημάτων, καθώς και για τον καθορισμό και το είδος των μαθημάτων που θα προσφέρονται από το Γενικό Τμήμα (γενικός κορμός), θα πρέπει να συσταθούν αντίστοιχα Ενδοτμηματικές Επιτροπές (μία για κάθε Τμήμα), με τη συμμετοχή επίσης του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και αντιστοίχων Τμημάτων των υπολοίπων Γεωπονικών ΑΕΙ και εκπροσώπους των, εντός του Τμήματος του ΓΠΑ, μελών των φορέων του διδακτικού προσωπικού αντίστοιχα. Ο καθορισμός των μαθημάτων και της ύλης τους, που θα προσφέρεται από το Γενικό Τμήμα προς το καθένα από τα υπόλοιπα Τμήματα, θα πρέπει να γίνει μέσω της ίδιας αυτής επιτροπής, με τη συμμετοχή και εκπροσώπου του Γενικού Τμήματος κατά περίπτωση.

Η λήψη όλων των παραπάνω αποφάσεων προτείνεται να γίνει γρήγορα, όχι όμως βιαστικά. Ένα χρονοδιάγραμμα δύο το πολύ ετών είναι αρκετό για την εξεύρεση και έναρξη υλοποίησης μιας ικανοποιητικής λύσης.

Τελειώνοντας, διαφωνούμε με τη συγκεκριμένη «Πρόταση Εξέλιξης του ΓΠΑ», θεωρούμε όμως ιστορικής σημασίας την κατάθεσή της, γιατί μέσω της έναρξης του ουσιαστικού διαλόγου που προκάλεσε, είμαστε σίγουροι ότι θα οδηγήσει τελικά στην κατάρτιση ενός ικανοποιητικού προγράμματος σπουδών, με την έξοδο από την αδράνεια και την αποτελμάτωση που έχει ήδη επιβάλει.

Για την Επιτροπή:

Εκ μέρους του Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος

Ρίζος Σπύρος

Η Γεν. Γραμματέας

Τζίχα Γαρυφαλλιά